

zpráva = 13/93 kaxca
zpráva = 14/93 zcvca

dokamot - formát - aktí / olej
kaxca /
shlakov /
dílí /
komprese
stránky - dítky / shlak 65
lej / olej 1
pau / olej 65
hous / olej 5
spodí / olej 3
pádlov / - 1
sklari (michal voluc)

V. Hla
skutariš

čtvrtletní

ZPRAVODAJ

Českomoravské psychologické
společnost i

č. 13/1993

březen 1993

Přemýšlení

Když jsme přemýšleli o funkci ČMPS, uvědomili jsme si, že plní především tři funkce: propojující, informační a vědeckou. Tyto aktivity bychom rádi do budoucna rozvíjeli a prohlubovali a proto jsme vypracovali dva projekty, které by měly pomoci a sloužit (kromě mrzce ziskuchtivého, protože jsme je zároveň použili jako podkladu pro žádost o dotaci - výše členských příspěvků už by těžko umožnila přežití společnosti). Informovanost obce psychologické, ale i veřejnosti by prospělo, kdybychom měli zmapována psychologická pracoviště, zařízení i jednotlivé soukromé praxe. Kolegové by věděli, kam se mají obrátit, potřebují-li se setkat se specialistou z jiného odvětví psychologie, laické veřejnosti bychom zprostředkovali kontakt s opravdovými psychology a ne šarlatány a nesmyslnými inzerenty. A opět přízemně materiálně: pro kolegy, jejichž adresu bychom měli, by to mohlo znamenat přírůstek v klientele. Proto bychom byli rádi, kdybychom od vás mohli dostat zprávu zhruba podle těchto vzorů:

- a) PhDr. Josef Novák Široká 35, 293 01 Mladá Boleslav
tel. : (příp. fax a další záznamy techniky)
specializace: hypnóza, skupinová psychoterapie
- b) Pedagogicko-psychologická poradna
nám. Novákových, 393 01 Pelhřimov
tel. : (příp. fax.)
služby: výchovné a profes. poradenství, školní zralost.
specializace: dyslexie
psychologové: Dr. Jan Novotný, Dr. Jana Veselá
- Všechny údaje zpracujeme a budou k dispozici.

Věda by samozřejmě neměla přijít zkrátka. Příspěvkem ČMPS k prohloubení naší odborné erudice jsou dva plány:

- a) přednášková činnost, b) samostatná ediční činnost.

ad a) Znovu žádáme veškeré členstvo o spolupráci. Víte-li o lidech, které byste chtěli slyšet přednášet, kteří mají co říci, prosíme, informujte nás o nich - stačí jejich jméno, adresa a téma, o kterém by měli mluvit. Platí to pro odborníky tu i cizozemské. Máte-li kontakty s psychology v zahraničí, kteří by neměli přehnané finanční nároky a bylo by cenné je pozvat, napište nám o nich. V neposlední řadě vyzýváme každého, kdo má v "šuplíku" téma, o které by se chtěl podělit s ostatními, ozvěte se.

ad b) Možnosti ediční činnosti vypadají nyní slibněji než dříve. Proto opět prosíme: napadá-li vás, co by do budoucna bylo dobré, důležité a potřebné publikovat, napište! Kontaktní adresa pro ediční činnost je: PhDr. Václav Mertin, Pedagogicko - psychologická poradna hl. m. Prahy, Václavské nám. 55, 110 00 Praha 1.

Jsem asi nereálný optimista, když doufám, že napíšete poté, co na výzvu k námětům pro Olomoucké dny - jak se dále dočtete od Vladimíra Řehana - nepřišla ani jedna jediná odpověď. Prosím, přesvědčte mě svými návrhy, že jsem optimista reálný.

Hana Junová

Vydává Českomoravská psychologická společnost
Oldřichova 19, 128 00 Praha 2
tel.: 69 26 496

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha 8j.
310/93-NP ze dne 25. 2. 1993.

Rada ČMPS

složená ze zástupců individuálních členů ČMPS a zástupců Asociací, které požádaly o kolektivní členství

1) Za výbor individuálních členů ČMPS (1327 členů)

PhDr. Hana Junová, PhDr. Lubomír Kostroň, PhDr. Zdeněk Kuťák, PhDr. Vladimír Řehan, PhDr. Jana Nováčková, CSc., náhradník: PhDr. Václav Mertin

2) Za Asociaci manželských a rodinných poradců (204 psychologů)

PhDr. Karel Kopřiva, CSc., PhDr. Věra Capponi

3) Za Českou asociaci psychologů práce a organizace (199 členů)

Doc. PhDr. Zbyněk Bureš, CSc., PhDr. ing. Aleš Gregar, CSc., náhradník: PhDr. Václav Filec

4) Za Asociaci dopravních psychologů (35 členů)

PhDr. Alois Hudeček, náhradníci: PhDr. Vlasta Rehnová, PhDr. Martin Kořán, CSc.

5) Za Asociaci poradenských psychologů se sídlem v Brně (57 členů) - PhDr. Jana Kunová

6) Za Asociaci forenzních psychologů (40 členů)

PhDr. Karel Netík

7) Za Asociaci klinických psychologů prozatím:

za AKP pobočka se sídlem v Brně (120 členů): PhDr. Ladislav Bartoš

za AKP pobočka se sídlem v Plzni (33 členů): PhDr. Ludmila Blažková

za AKP pobočka se sídlem v Praze (100 členů): PhDr. Blanka Čepická

Komora

V poslední době se pracovalo na definitivní verzi, do které se zapracovávaly připomínky vlády a parlamentních výborů. Tato práce už je hotová, návrhatele zákona (Dr. Gjuríč) ještě píše důvodovou zprávu a doufáme, že v nejbližší době bude znovu komora předložena k projednávání vládě a parlamentu.

Snažíme se kontaktovat poslance a členy vlády, abychom jim osobně vysvětlili, proč o komoru tolik usilujeme. Bohužel na naši výzvu ve Zpravodaji, zda vy někoho neznáte, nedošla žádná odpověď. Seznámení poslanců s textem zákona ještě před jeho projednáním je nesmírně důležité, protože máme šanci v klidu vše vysvětlit, zodpovědět dotazy, vyslechnout a případně ještě zareagovat na jejich námítky. Když se toto vše děje při vlastním jednání, není tolik času a navíc možnost případné oprávněné námítky vzít v potaz. Proto znovu vyzýváme: můžete-li pomoci, ozvěte se.

Hana Junová

Z jednání Rady ČMPS

Opožděně, ale zato srdečně vítáme v našich řadách moravské a západočeské členy Asociace klinických psychologů. Za opožděnost nesu zodpovědnost já. Omlouvám se.

Pražská pobočka Asociace klinických psychologů na své valné hromadě dne 18. 2. 93 odhlasovala souhlas s kolektivním členstvím v ČMPS. Také je vítáme v našich řadách.

Hana Junová

Rada ČMPS navrhla Doc. PhDr. J. Langmeiera, CSc. a Doc. PhDr. Z. Matějčka, CSc. na mezinárodní cenu Americké psychologické společnosti za vynikající výsledky světové úrovně ve výzkumné práci. Nominace byla podpořena třemi předními zahraničními psychology a podle posledních zpráv byla přijata do užšího výběru kandidátů na udělení ceny.

Jaroslav Šturma

Z korespondence Rady ČMPS

Vážený pan

PhDr. Vilém Herold, CSc.

místopředseda AV ČR

předseda komise pro posouzení činnosti PsÚ

19. 1. 1993

Vážený pane doktore,

byli jsme informováni o situaci PsÚ AV ČR a o tom, že finanční dotace pro jeho pobočku 1 v Husově ulici jsou takové, že znamenají prakticky její likvidaci.

Jsme si samozřejmě dobře vědomi, že ekonomická situace i makrosociální je komplikovaná, že četné finanční restrikce jsou nevyhnutelné. Vážíme si a oceňujeme práci kolegů z brněnského PsÚ i pobočky 2 v Praze na Proseku, ale jsme velmi znepokojeni finančním postihem pobočky 1 v Husově ulici. Žádáme proto o revizi tohoto rozhodnutí.

K této žádosti nás vede několik okolností:

- PsÚ prošel od r. 1989 obdobím výrazných přeměn a neměl tedy ještě možnost v dostatečné míře předvést výsledky své práce (viz termíny pro vydání publikací, ale i článků v odborném tisku)

- je nutné přihlídnout ke specifické výzkumů v psychologii, které jsou většinou dlouhodobé, postavené na velkém počtu pokusných osob a komplikovaném statistickém zpracování

- hodnocení výsledků práce podle počtu publikovaných stran textu je zavádějící. Navíc pracovníci PsÚ se podjali obtížného, ale velmi záslužného úkolu vytvořit psychologický slovník - tedy práce

trvající léta, která nepřináší žádné publikační možnosti, ale která je pro obor mimořádně důležitá

- v nynější pobočce 1 PsÚ v Husově ulici pracuje řada vynikajících odborníků, těšících se respektu celé psychologické obce

- pracoviště v Husově ulici je zafixováno v povědomí nejen studentů, ale i erudovaných psychologů jako místo, kam je možné přijít konzultovat, studovat

- jedním z nejzávažnějších důvodů, které nás vedou k žádosti o revizi současného rozhodnutí, je kvalita rozpracovaných základních výzkumů, které mají řadu velmi užitečných výstupů jak v oblasti psychologické teorie, tak i mimořádnou makrosociální důležitost. Plánované drastické finanční restrikce by zcela znemožnily jejich dokončení, což by nejen znehodnotilo již investované vklady - jak intelektuální, tak finanční - ale bylo i nedoceníitelnou ztrátou z pohledu makrosociální důležitosti

- při nedávných jednáních o organizačních změnách (změna pražského ústavu na pobočku a brněnské pobočky na ústav) jsme byli ujištěni, že tato změna nebude na úkor pražského pracoviště a nebude pro ně ohrožením

- velkou starost nám dělá také osud časopisu Československá psychologie, jehož úroveň v posledních letech stoupá a těší se oblibě psychologické obce.

Českomoravská psychologická společnost plně podporuje pracovníky pobočky 1 PsÚ, cení si jejich práce a žádá o zmírnění restriktivních finančních opatření.

Děkujeme Vám za porozumění a pomoc.

S pozdravem

PhDr. Hana Junová
předsedkyně ČMPS

na vědomí:
PhDr. A. Kostlán, CSc.
vedení Psychologického ústavu
Zpravodaj ČMPS

XVII. Olomoucké psychologické dny

Informace a přihláška

Vážení kolegové,
na podnět k zásadním koncepčním změnám organizace Olomouckých psychologických dnů 1993 (Zpravodaj ČMPS - prosinec 1992, str. 7) nedošla ani jedna odezva. Lze to chápat jako nechuť ke změně tradiční psychologické všehochuti, kterou se tato konference vyznačovala. Vox populi - vox dei, takže i letos budeme postupovat s respektem ke kritizované, leč nezpochybněné tradici.

Olomoucké psychologické dny 1993 se uskuteční (velmi pravděpodobně) ve dnech 7. - 9. července 1993 na Filozofické fakultě UP Olomouc na téma:

Co nás spojuje a co nás dělí

předpokládané sekce: 1) dítě
2) klient
3) výzkum

Všichni zájemci vyplní přihlášku (dolní část této informace) a odešlou ji do 15. dubna 1993 na adresu: ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2. Pouze takto přihlášení obdrží další podrobnější informace o této konferenci.

Programová skladba Olomouckých psychologických dnů vyplyne z odborných sdělení, které přihlásíte. Organizátoři se budou snažit, aby vaše sdělení seřadili do kompaktních bloků, proto uvítají stručné anotace, resp. jinou formu upřesňující obsah příspěvku.

Všichni přihlášení obdrží včas potřebné informace o ubytování a možnostech stravování, dále pak o výběru kulturní nabídky.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA XVII. OLOMOUCKÉ PSYCHOLOGICKÉ DNY 1993

Jméno, příjmení, titul: _____

Pracoviště _____

Adresa pro korespondenci (vč. PSČ): _____

Přihlašuji sdělení: _____

(které chci zařadit do specializace - sekce: _____

0 ubytování žádám - nežádám (zakroužkovat výběr)

0 stravování žádám - nežádám (zakroužkovat výběr)

Zavazuji se uhradit konferenční poplatek (150, - Kčs pro individuální i kolektivní členy, pro nečleny 250, - Kčs) po obdržení složenky do 30. května 1993.

Datum:

Podpis:

Kursy

Prof. Johannes Myyrä z univerzity v Turku a Ritva Thil ze Stockholmu povedou od 21. do 25. 6. 1993 kurs s názvem:

Obraz ženy (The woman's picture)

Co chce žena (Was will das Weib?) - Freud on femininity
Female sexuality

Psychologické problémy moderní ženy - Jung and the feminine
The female archetype
Animus and anima

Žena neexistuje - Lacan's provocation
The woman is the man's neurotic symptom
There is no sexual relationship
Male parade and a female masquerade

0 druhé ženě - Irigaray's speculum
Feminist criticism of the fallocentric order

Stabat mater - Kristeva in women's time
Beyond the differentialism

Seminář se skládá z přednášek, videofilmů a kreativního malování.

9. 00 - 12. 00 kreativní malování
12. 00 - 13. 00 oběd
13. 00- 15. 00 přednášky a diskuse
15. 00- 17. 00 videofilmy a diskuse

Poslední zájemci se mohou hlásit na sekretariátě ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2, tel. : 69 26 496.

Ritva Thil
arttherapist

Johannes Myyrä
psychoanalyst (IFPS)

Dr. Luc Quintyn, vedoucí centra krizové psychologie v Bruselu akceptoval naše pozvání, aby tu udělal seminář na téma

Práce s traumatem:

principy přístupu, terapie, zpracování kritické události, následky, trénink pro pracovníky, národní psycho-sociální program pro postižené. Termín - nejspíš říjen, listopad - bude ještě upřesněn. Všele doporučuji - málokdy jsem slyšela někoho mluvit o své práci tak nadšeně a zároveň erudovaně. Navíc jejich terapeutický plán je zajímavý a národní program záviděníhodný. Cena kursu - semináře bude záviset na počtu dní. U dvoudenního předpokládáme 200 Kč pro individuální členy ČMPS, 300 Kč pro kolektivní členy a 400 Kč pro nečleny. Zájemci se mohou hlásit na sekretariátě ČMPS, Oldřichova 18, 128 00 Praha 2 (tel. : 69 26 496).

Od 4. - 6. 10. 1993 nabízí docent Smitskamp se svými spolupracovníky z fakulty kreativní terapie z Amsterdamu workshopy a muzikoterapii, drama a arteterapii a zahradní terapii. Pracovalo by se asi 5 hodin denně, každý den by byla navíc hodinová přednáška. Poslední den by byla část programu věnována porovnání české a holandské psychoterapie. Cena kursu bude asi 300 Kč pro individuální členy ČMPS, 400 Kč pro kolektivní členy a 500 Kčs pro nečleny. Zájemci se mohou hlásit na sekretariátě ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2, tel. : 69 26 496.

Oznámení sekcí a asociací

Na jednání výboru individuálních členů ČMPS oznámil PhDr. Eduard Urban, že byla ustavena

Pracovní skupina pro pastorální psychologii.

která se zabývá psychologickými aspekty duchovní péče. Kontaktní adresa: PhDr. Eduard Urban, Mánesova 28, 128 00 Praha 2 - Vinohrady, tel. : 25 65 16.

Českomoravská psychologická společnost - sekce klin. psychologie
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Pracovní skupina pro psychologii při České pediatri. společnosti

pořádají společně

71. klinicko-psychologický den.

který se koná v pondělí 10. května 1993 od 9, 00 do 13, 30 hod. ve velkém sále Lékařského domu, Praha 2, Sokolská 31.

Téma: Pomohou nám ke zdraví některé nové přístupy?
Koordinuje: PhDr. Miluše Havlíková

Program: Úvodní slovo k tématu

PhDr. Bohumil Koukola: Úloha psychologa v programu podpory zdraví v městské komunitě

PhDr. Vladimír Kebza: Komunitní přístup k prevenci kardiovaskulárních chorob

PhDr. Eva Rheinwaldová: Holistické pojetí prevence emočního stresu

PhDr. Pavel Kopřiva: Zkušenosti psychologa s projektem SZO "Zdravá škola" u nás

Doc. PhDr. Miluše Kubíčková: Hlubinná ekologie a její promítnutí do výchovy dětí

PhDr. Zdena Chovancová: Holistický program léčby nemocných rakovinou

PhDr. Jiří Los: Léčba psychosomatických poruch dětí ve spolupůsobení s rodinou

Pracovní skupina pro neuropsychologii ČMPS si Vás dovoluje pozvat na

14. pracovní seminář neuropsychologů ČR

Téma: Neuropsychologie a schizofrenie

Strukturální změny mozku při schizofrenii:

Prim. MUDr. František Koukolík, DrSc. (Patol. - anat. odd. FTN, Praha)

Elektrofyzilogické nálezy u schizofreniků

Prof. MUDr. Josef Faber, DrSc. (Neurolog. klinika FN 1, Praha)

Neuropsychologie a schizofrenie

PhDr. Jan Preiss (Psychiatrické odd. FN 2, Praha)

Seminář se koná dne 27. 4. 1993 ve 14 hod. ve Fakultní Thomayerově nemocnici, Praze 4 - Krči, neurologické klinice ILF, pavilon B2 (posluchárna v suterénu vpravo). Spojení: metro C Kačerov, bus FTN).

Pozn. : K dispozici bude počítač IBM-PC-AT (80286) a ostatní audiovizuální technika (diaprojektor, zpětný projektor, video).

PhDr. Petr Kulišůak

Sekce forenzní psychologie své zvé členy a zájemce na pracovní schůzi, která se koná 10. června 1993 ve 14 hodin v modrém salonku divadla (1. poschodí) Psychiatrické léčebny Bohnice.

Program:

1. PhDr. Petr Weiss: Meze psychodiagnostiky sexuálních deviací
2. PhDr. Aleš Kolářský, CSc. : Obsah sexuální ofense.

PhDr. Jan Neumann, CSc.
předseda sekce

Trenéři sociálně-psychologického výcviku budou pokračovat ve svých pravidelných pracovních schůzkách každý poslední čtvrtek v měsíci od 18 hodin v Celetné 20, Praha 1, místnost č. 332, 3. patro.

Doc. PhDr. Soňa Hermochová

"Psychologie zdraví (zdravého života)" zve své členy a všechny zájemce na víkendové setkání 21. - 23. května 1993 v Šumperku.

Téma: Podpora zdraví psychologickými prostředky

Začátek: pátek 21. 5. 1993 v 19 hodin:

Zprávy z Evropské a Celosvětové společnosti psychologie zdraví a přehled pracovišť, aktivit a zájmů lidí, kteří se věnují otázkám posilování zdraví, prevenci nemocí, psychologickým faktorům zvládání přerůzných onemocnění a vyrovnávání se s chronickými nemocemi, distresem a přerůznými těžkostmi.

Sobota 22. 5. 1993 - po celý den:

Workshopy, výcvikové skupiny a skupinové rozhovory (za vedení Prof. Mička, Doc. Dostálka, Doc. Mareše, Doc. Křivohlavého, Dr. Havlínové, Dr. Rheinvaldové, Dr. Ziky aj.) na téma:

- Posilování zdraví a předcházení stresům (health promotion)
- Zvládání distresových situací (coping strategies)
- Zvládání strachu (např. při ošetření na zubním oddělení)
- Adaptace na těžké životní podmínky - akceptace nepřijatelného
- Demonstrace metod uklidňování a seznámení se s výsledky jejich výzkumu (efektivita)

Neděle 23. 5. 1993 dopoledne (končíme společným obědem):

Přehled soudobých pojetí (teorií, modelů a koncepcí) psychologie zdraví.

Pokračování, dokončení a zprávy ze sobotních workshopů, cvičení a rozhovorů ve skupinách.

Ubytování a strava (v hotelu): 150,- Kč na osobu a den

Přihlášky: s ohledem na aktivní formy programu, je počet účastníků omezen. Přednost bude stanovena podle pořadí data obdržení předběžné přihlášky do limitu 50 účastníků. Zájemci udělají dobře, když pošlou svoji přihlášku obratem na adresu organizátora. Další informace obdrží jen ten, kdo se přihlásil. Adresa organizátora: Doc. Dr. Jaro Křivohlavý, Nad cementárnou 18, 147 00 Praha 4.

Uzávěrka: 16. 4. 93

Předběžná přihláška "Psychologie zdraví" 21. - 23. 5. 1993

Jméno, příjmení, titul (čitelně): _____

Adresa (nezapomeňte na PSČ): _____

Téma, kterým mohu přispět: _____

Témat. okruh, který mě zajímá: _____

Datum: Podpis: _____

Asociace forenzních psychologů

V polovině dubna 1993 se uskuteční valná hromada Asociace forenzních psychologů. Již přihlášení obdrží pozvánky, ostatní se mohou informovat na tel. : 02/521 776 (Dr. Netík).

Asociace forenzních psychologů nabízí své služby a členství psychologům - soudním znalcům. Přihlášky a bližší informace na výše uvedeném telefonu.

PhDr. Karel Netík, CSc.

Různá oznámení

Oznámení kabinetu psychologie ILF

Závazné přihlášky 3 týdny před zahájením kursu (ev. ubytování a stravování možné) na adresu:

Kabinet psychologie ILF
pí O. Petrášová
Fak. Thom. nemocnice
Videňská 800
146 59 Praha 4 - Krč
tel. : 4701, linka 2100

Plán přednáškového cyklu pro psychology zařazené do speciální přípravy v klinické psychologii na duben - červen 1993

1. dubna 10 - 12 Kasuistické konzultace (dr. Krejčířová)
13 - 14, 30 Diagnostika organicity u dospělých (Dr. Kulíšák)
14, 30 - 16 LMD, specifické poruchy učení (dr. Krejčířová)
6. května 10- 12 Kasuistické konzultace (dr. Ženatý)
13 - 14, 30 Neurotické syndromy (doc. Malá)
14, 30- 16 Kognitivně-behaviorální a reflexologické směry v psychoterapii (základní pojmy) (Dr. Durecová)
3. června 10- 12 Kasuistické konzultace (dr. Ženatý)
13 - 14, 30 Účinné faktory v psychoterapii (dr. Ženatý)
14, 30 - 16 Syndrom týraného a zanedbávaného dítěte, systém náhradní rodinné péče (dr. Krejčířová)

Institut forenzní psychologie

Institut forenzní psychologie nabízí začínajícím znalcům kursy, konzultace a supervizi. Informace na tel. 521 776 (Dr. Netík).

Institut přijímá přihlášky do kursu "Psychologická soudní expertiza I" (základní stupeň v rozsahu 36 hodin. Kurs je určen především pro uchazeče o znalecký dekret a pro začínající znalce. Předpokládáný začátek - 2. polovina září 93.

V kursu budou přednášet naši přední odborníci v oboru forenzní psychologie, soudní psychiatrie a sexuologie a práva, předpokládaná cena cca 900,- Kčs. Možnost levného noclehu. Na závěr kursu bude vydáno osvědčení.

V přihlášce uveďte - kromě jména a adresy - též, zda máte zájem o variantu klasickou (1 odpoledne v týdnu) nebo intenzivní (4 dny včetně víkendu). Přihlášky posílejte na adresu: Institut forenzní psychologie, Markova 3, 158 00 Praha 5 (tel. : 521 776).

Informace ISPPM

Profesor Peter Fedor Freyberg, M. D. , Ph. D. , psychiatr a porodník ze Stockholmu, vydavatel The International Journal of Prenatal and Perinatal Studies, čestný prezident The International Society of Prenatal and Perinatal Psychology and Medicine, (ISPPM), nabízí možnost členství v této organizaci zájemcům z řad lékařů, psychologů, sester, porodních asistentek i studentů medicíny nebo psychologie. Členský příspěvek bude zájemcům z České republiky prominut. Podrobnosti sdělí profesor Fedor Freyberg na informační schůzce. Termín a místo schůzky bude sděleno všem přihlášeným. Přihlášky posílejte na adresu: PhDr. Eva Šulcová, Vosmikových 9, 180 00 Praha 8 - Libeň (tel. : 82 11 37).

Předběžná přihláška

The International Society of Prenatal and Perinatal Psychology and Medicine

Jméno, příjmení, titul: _____

Pracoviště (obor studia): _____

Adresa pro korespondenci, telefon: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Zpráva o systemické terapii

Institut pro systemickou zkušenost oznamuje vydání první původní české práce o systemické terapii, jejíž autorkou je letošní absolventka katedry psychologie FF UK Soňa Pecháčková.

"Zpráva o systemické terapii" je stručnou a přehlednou monografií, přinášející souhrn základních informací o jednom ze soudobých psychoterapeutických směrů - systemickém přístupu k terapii. Práce, která tematicky navazuje na právě vydanou knihu Insoo Kim Berg "Posílení rodiny", je koncipována do tří částí, teoretické, metodické a "dotatku", v němž je nastíněn současný stav systemické terapie v českých zemích (začátky rodinné a systémové terapie, systemické instituty, pracoviště s reflektujícím týmem, periodika, publikace a vzdělávací programy). Teoretická a filozofická východiska systemického myšlení přibližuje teoretická část, pojednávající:

1) o vývoji psychoterapie v souvislosti s vědeckým myšlením a filozofickými koncepcemi druhé poloviny 20. století (kybernetika II. řádu, radikální konstruktivismus, filozofie jazyka, epistemologie G. Batesona, ontologie H. Maturany,)

2) o historii systemické terapie (úvod do historie rodinné terapie, milánská škola, Centrum krátké rodinné terapie Steve de Shazer, vznik systemické terapie, průřez 80. l.)

3) o vlastní teorii systemické terapie, přinášející nový pohled na definování řady tradičních pojmů, včetně samotné psychoterapie (problém, diagnóza, intervence, cíl terapie, změna, terapeutický postoj, terapeutický vztah, terapeut), a ozřejmuje pojmy méně tradiční či nové (cirkulární dotazování, konstruktivní otázky, pozitivní konotace, oceňování, terapeutický systém, reflektující tým).

Metodická část doplněná příklady a kazuistikami, seznamuje s metodami konstruktivního rozhovoru, s vytvářením intervence, s různými druhy jejich aranžmá. Součástí práce je i výběr z odborné literatury 80. a 90. let.

Kniha je určena všem, kteří pracují v oblasti sociální či psychologické pomoci nebo kteří se na tuto práci připravují. Svou koncepcí se přibližuje moderním studijním materiálům: přináší potřebné informace, aniž by vymezovala způsob "jak jim rozumět".

"Práci Soni Pecháčkové považuji za informačně kvalitní. Silným kladem práce je také její historické zpracování,

Doc.J. Hoskovec

"160 stran textu Vás kompetentně seznámí se situací psychoterapie II. poloviny 20. století. . . . "

MUDr. P. Boš

"Celá práce svou fundovaností i způsobem zpracování vysoce převyšuje běžný standard diplomových prací. "

PhDr. P. Šmolka

"Stává se tak první neformální učebnicí systemické terapie u nás. "

PhDr. V. Strnad

Vzhledem k nízkému nákladu nabízíme Vám možnost přednostně si knihu objednat na adrese: Institut pro systemickou zkušenost Spytihněvova 6, 126 00 Praha 2

Předběžný program diskusních podvečerů evropského kulturního klubu - EUROCLUB - Opletalova 5 - Praha 1 - každý čtvrtek 17-19 hod.

25. března 93 Šance a ohrožení - hodnoty životního prostředí a civilizace - ing. Josef Vavroušek, ing. Ivan Dejmál, Josef Císařovský jr.

8. dubna 93 Myšlení mozkiem - myšlení počítačem - ing. Jiří Závorcka, MUDr. Jan Bureš, MUDr. Frant. Koukolík

15. dubna 93 Vědomí a obraz světa - parapsychologické fenomény - Mgr. Tomáš Kepka et al.

22. dubna 93 Šance a ohrožení - hodnoty moderny a postmoderny - Prof. Václav Bělohradský, dr. Vlasta Čiháková, Anna Fárová etc.

6. května 93 Komunikace a společnost - prof. Ján Šmok, doc. Jiří Kraus, ing. Igor Vajda, mgr. T. Fassati

20. května 93 Šance a ohrožení - hodnoty ve vědě a náboženství - doc. Ladislav Hejdaček, prof. Karel Kosík, doc. Oldřich Král

Co vydala APA o století psychologie jako vědy ?

S. Koch, D. E. Leary (Eds.)
A CENTURY OF PSYCHOLOGY AS SCIENCE
American Psychological Association,
Washington, DC, 1992, 1009 pp.

Rozsah tohoto kompendia je zřetelně definuje jako "magnum opus". Původně vyšlo r. 1985, s kořeny v oslavách stého výročí založení Wundtovy laboratoře experimentální psychologie (r. 1879), ale po půldruhém roce zmizelo z knižního trhu. Jeho přetisk, s čerstvým dodatkem S. Kocha, vyšel u příležitosti stého výročí zrodu Americké Psychologické Asociace.

Kniha má čtyři části:

I. Systematický rámec psychologie, s dvěma tématy: Psychologie jako vědecká disciplína a tři ranné psychologické systémy (tvarová psychologie, behaviorism, psychoanalýza).

II. Speciální oblasti psychologie základní: Smyslové procesy a vnímání, podmiňování a učení, sociální psychologie.

III. Vztahy k sousedním disciplínám: Filosofii, matematice, neurovědě, vývojové biologii, lingvistice a estetice.

IV. Vztahy k lidské společnosti a kultuře. V její první sekci se jedná o "Psychologii a veřejném dobru", zatímco druhá sekce obsahuje čtyři "humanistické perspektivy".

Čtenář by nepochybil, kdyby začal statěmi z pera S. Kocha, hlavního redaktora. Jde o čtyři pojednání:

1) Úvod, věnovaný institucionalizaci "nové" psychologie, hlavně - ač ne výlučně - ve Spojených státech, a stavu vědecké psychologie ke konci jejího prvního století. 2) Důkladnou kapitolu o povaze a mezích psychologického vedení. 3) Závěr k původnímu vydání, zaměřený na hluboké změny v psychologii během prvních sto let. 4) Závěr k přetisku, týkající se psychologie charakterizované stále rostoucím pluralismem a výhledu do dalšího století, se zřetelům k vývoji institucionálnímu i povaze psychologie.

Toto kompendium není ani systematickou historií prvního století vědecké psychologie, ani souhrnnou učebnicí, ale jedinečným přehledem současné psychologie se zpětnými pohledy do 20. století a odvážlivostí podívat se do století 21.

Josef Brožek

Diskuse

Ještě jednou k (neuropsychologické rehabilitaci)

V minulém čtvrtletním zpravodaji ČMPS (12/1992) nás kolega Jan Šplíchal seznámil s poznatky ze setkání se skupinou neuropsychologů z USA, Kanady a Izraele. Pomineme-li samozřejmě omluvitelné nedopatření, že kolegiálně některého z členů pracovní skupiny pro neuropsychologii na tuto akci neupozornil (za což naopak děkujeme paní dr. Kocourkové a paní dr. Pošmurové, jež tak učinily sice těsně před akcí, ale umožnily tak částí kolegů neuropsychologů účast), nelze se nevyjádřit k názorům o významu neuropsychologické diagnostiky a rehabilitace, jež byly v příspěvku vyřčeny.

Především ve zmínce o "jen doplňkovém významu klasické neuropsychologické diagnostiky" (bylo by možná vhodné doplnit slovíčko "topické") lze, podle našich zkušeností, hovořit pouze ve vztahu ke zmíněnému chybějícímu slovu "topické". Skutečně precizní neuropsychologické vyšetření a rozbor všech tzv. vyšších psychických funkcí (VPF), chování pacienta a ostatních nálezů, je "základní bod obratu", z něhož vychází odpovídající rehabilitace, reedukace a restituce těchto funkcí (ať již vyznáváme funkční mozkové systémy, mozkové moduly či holistické pojetí). Samozřejmě, že nálezy CT (výpočtové tomografie) a NMR (nukleární magnetické rezonance), tedy zobrazení morfologie, se v průběhu údravy významně nemění, ale kupodivu, značně se mění obraz neuropsychologický (a vyšetření PET - pozitronové emisní tomografie - zobra-

zující metabolické změny v mozkové tkáni, anebo nálezy ERP - kognitivních evokovaných potenciálů, zachycujících elektrofyziologický korelát).

Není-li kupř. zajištěna kooperace logopeda-afaziologa a klinického psychologa (pokud možno školeného i v neuropsychologii) při diagnostice a následné reedukaci řeči u pacientů afatiků, nejsou výsledky přiměřené námaze anebo se nedostaví vůbec, neboť současně bývá porušeno funkcí více, tedy nejen řeč, ale např. i pozornost, paměť, vizuokonstruktivní schopnosti atd.

Závěrem ještě zmínka o rehabilitačních týmech, pracujících v tzv. "Rebound" centrech v USA, která provádějí komplexní rehabilitaci pacientů při traumatech hlavy po autonehodách, cévních mozkových příhodách apod. Jsou složeny, kromě lékařských profesí (neurochirurg, neurolog, fyziatr, psychiatr, konzultanti), z neurologa (prací skupiny řídí formou průběžné kontrolní diagnostiky a připravuje plány rehabilitace VPF), rehabilitačního psychologa, rehabilitační sestry, sociálního pracovníka, fyzioterapeuta, pracovního terapeuta, logopeda, rekreačního terapeuta, hlasového rehabilitačního poradce, terapeuta pro dýchání, dietní sestry a duchovního. V rehabilitačním centru může být přítomna celá rodina pacienta, aby došlo k vzájemné adaptaci a proces probíhal v optimálních citových podmínkách a všichni odborní pracovníci konzultují s jejími členy. Cílem je dosažení maximálního efektu - až návratu klienta na původní pracovní místo. Samozřejmě, že toto je pouze jeden z možných modelů.

Z naznačeného je snad alespoň částečně vidět, že neuropsychologii u nás budoucnost teprve čeká v mnoha somatických oborech, neboť neuropsychologie není pouze diagnostika, ale především terapie - rehabilitace, reedukace a restituce (současný stav dokumentuje akce zmíněná v tomto zpravodaji).

Zveme všechny zájemce na pracovní semináře skupiny pro neuropsychologii, kde nám chybí hlavně kolegové se zájmem posunovat dění kupředu, např. v oblasti neuropsychologické rehabilitace. Velmi rádi přivítáme zkušenosti paní dr. Kábrtové i dr. Honzy Šplíchala.

Petr Kulišťák
pracovní skupina pro neuropsychologii

Pozn. : Kabinet psychologie ILF v Praze zajišťuje tematické kurzy a odborné stáže v neuropsychologii

Nabídka volného místa

Psychologická poradna v Rychnově nad Kněžnou, resp. Okresní úřad v Rychnově nad Kněžnou přijme psycholožku.

Zaměření a činnost:

Poradna určena pro děti od tří let, mládež, dospělé, jednotlivce, partnery, manžele, rodiče. Pedagogicko-psychologická poradna působí v oblasti školství. Provádí vyšetření, psychoterapii krátkodobou a dlouhodobou (individuální, párovou, skupinovou), poradenství atp. Úzce spolupracuje s lékaři (zejm. psychiatry), sociálním referátem - oddělením péče o dítě, kurátorkami, soudy atp. Obsazení místa psycholožky vyplývá z počtu klientely (značný nárůst) a z potřeby zabezpečit kvalitní psychologické poradenství. Používáme též výkonný PC. Uvítali bychom zkušenou psycholožku s praxí a psychoterapeutickým výcvikem, není však podmínkou. Reálně se jeví i bytové podmínky. Plat podle třídy a stupně. Další informace podá PhDr. Oldřich Kaloč, Psychologická poradna Rychnov nad Kněžnou, Sokolovská 682, tel. : 21 204.

Osobní sdělení

Vážená paní doktoro,

děkuji za Vaši glosu k mému dopisu komentujícímu proběhlé rehabilitace. Bohužel její formulace mě přiměla napsat k ní repliku.

Nevím, co cítíte Vy, ale já cítím, že tu není něco v pořádku. Problém rehabilitací není přece problémem anonymity, a pokud ano, pak bych se přimlouvala za všeobecnou čtyřicetiletou anonymitu. A za nový začátek. Jenomže to nejde, historie se vymazat nedá. A nejenom historie, ani lidská paměť. A proto si nemyslím, že bychom se s minulostí měli vyrovnávat dlouho a těžko. Nápravu by měla provést naše generace, a to velice rychle, protože na tom závisí morální obroda naší společnosti. Na neodpuštěných vinách, nenapravených křivdách či dokonce nespravedlnostech na druhou (jak říkáte) není možno budovat duševně zdravou společnost.

Pokud jde o problém odlišení schopnosti či neschopnosti uspět, to může být problém na abstraktní rovině, ale ne, stojíme-li před konkrétním případem.

Nedovedu si představit lepší začátek morální obrody společnosti než vrátit se až k r. 1948 a přihlásit se k hodnotám, za které bojovala tehdejší opozice, uznat její zásluhy a odkaz. A právě na to, jak se domnívám, psychologové zapomněli.

S úctou

PhDr. Vladimíra Fořtlová
Londýnská 32, Praha 2

Mezinárodní kongresy

24. výroční konference Evropské pracovní skupiny, která se zabývá psychosociálními problémy dětí s chronickým selháním ledvin se bude konat v Praze (poprvé mimo západní Evropu) ve dnech 26. - 29. května 1993).

Ze všeobecných témat: dospívající pacient, rodinná terapie, zahrnutí pacienta a jeho rodiny do rozhodování o lékařské péči. Jednací řeč angličtina.

Velmi srdečně zveme všechny kolegy. Bližší informace podá PhDr. Jana Peškárková (roz. Komersová) - tel. 401 37 38 nebo Kongresové odd. ČLS JEP, POB 88, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, tel: 296889, 297271.

Od 4. - 10. 7. 1993 se koná v Tata v Maďarsku workshop pořádaný Center for Cross-Cultural Communication a Association-Hungarian Rogers. Na programu budou komunity, skupiny setkání, speciální zájmové skupiny, video a magnetofonové nahrávky a různé přednášky. Zájemci se mohou hlásit do 30. 3. 1993 u Dr. Vladimíra Hlavanky, Psychologický ústav Komenského univerzity, Mickiewiczova 4, 811 07 Bratislava, tel. : (07/563 98, 576)

Na jaře 1995 se koná v New Orleans, Luisiana, USA "První mezinárodní kongres o licencích, certifikátech a kreditech psychologů". Kdo by měl možnost se ho zúčastnit, okamžitě informujte sekretariát ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2 (tel. : 69 26 496). Bylo by velice důležité, kdybychom tam měli svého delegáta.

19.-23. 4. 95